

Flaggdagur - 1. mai - ráðstevna - Hvítbók

Oddagrein

LEYGARDAGIN ER 1. mai og er hetta dagur arbeiðaranna. Hesin dagurin verður hildin kring allan heim, og eisini her hjá okkum - bert viku eftir flaggdagin - verða roður hildnar kring landið. Ein kann siga, at hóast Flaggdagurin og 1. meidagurin ikki hava nakað beinleiðis við hvør annan at gera, so er kortini tætt samband millum teir, nú stórir partur av Føroya fólki ynskja stórri sjálvstýri og fullveldi.

Á FLAGGDEGNUM verður mint á tann týðning mál og mentan hava fyri okkara land og hvussu vit við hesum varðveita og menna okkara samleika og tjóðareyðkenni. Og henda dagin verður eisini stungið út í kortið, hvussu vit í framtíðini kunnu gerast enn meira vitandi um egnan mátt og megi og hvussu vit taka stórri ábyrgd av okkum sjálvum.

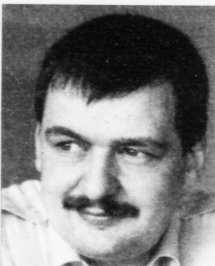
ARBEIÐARADAGURIN 1. mai skal minna okkum á tann týðning og tey virði, sum arbeiðarafjöldin skapar. Hann skal minna okkum á tey sjálvsögdu rættindi verka-fólkið hevur. Men hann er so eisini vorðin til dagin, tá víst verður á skeiva og órættvísar gongd í samfelagnum. Í hesum sjálvstýris- og fullveldistíðum er eisini rætt henda dag at vísa á, hvussu stóran týðning tað hevur at kunna varðveita somu rættindi og livikor í framtíðini eisini. Tað kann so ikki koma uppá tal, at tey lægstløntu í samfelagnum skulu spennast lív-reimina inn til tess at vit kunnu fáa meira sjálvstýri, meðan t.d. aðrir bólkir megna at halda fast um síni rættindi. Broytingar eiga at gerast í okkara ríkisrættarligu viðurskiptum. Vit mugu taka stórri ábyrgd av okkum sjálvum og hesum samfelag. Tað stendur rimmarfast. Spurningurin er hvussu hetta skal gerast. Hetta er nakað, sum politisku flokkarnir hava ymsar mein-ingar um. Nú verður so biðað eftir eini Hvítbók, ið sigst skal kunna geva okkum eitt betri grundarlag at kunna meta um okkara framtíðar ríkisrættarligu viðurskipti, okkara vinnuliga førleika og møguleikar.

TAD er áhugavert at merkja sær, at millum hesar báðar merkisdagar, Flaggdagin og Arbeiðaradagin, hevur verið ráðstevna í Havn um smátjóðir. Ein kann uppfata hesa ráðstevnu sum ein brúgvabyggjari millum tað, sum hesir merkisdagar standa fyri. Ein av luttakarunum, Martin Palldam segði við ÚF í gjár, at Føroyar kunnu saktans klára seg sum sjálvstøðug tjóð, men áðrenn eiga vit at gera okkum greitt, hat tað er fyri eitt samfelag, sum vit ynskja. Nú fáa vit at síggja, hvat svar Hvítbókin gevur okkum.

Sosialurin

Lesarabrøv:

Hugsíð tykkum um

Siggi í Sosialinum, at studentaskúlalærarnir deponeera árskarakterirnar hjá næmingum í 3.G. Hetta, siga teir, skal virka sum eitt tryst á Figgjarmálastýrið í lønarsamráðingunum teirra millum.

Men hatta við at deponeera karakterirnar gongur so bara út yvir næmingarnar, og rorir ikki Figgjarmálastýrið.

Nú skal eg ikki blanda

meg uppi, hvørji amboð lærarnir brúka, men bert vísa á, at hatta er einki originalt hugskot, teir hava fingið. Júst tað sama royna danskir studentaskúlalærarnir í hesum døgum.

Men teir fáa ikki undirtøkum fyri slíkum tiltøkum. Sjálvt fakkfelag teirra hevur alment boðað frá, at tað er ólógligt og heitir álvarsliga á lærarnar um at lata karakterirnar frá sær beinan-

vegin.

Føroysku studentaskúlalærarnir eiga tí at hugsa seg eitt sindur um, áðrenn teir gera meira burtur úr hasum málinum. Tað er ikki víst, at tiltakið fer at tæna nokrum. Uttan kanska bara Figgjarmálastýrinum.

Edvard í Skorðini
Joensen
Arhus

Fullveldi við kongshúsi

Svar til Kristian Magnussen

Góði Kristian!

Nú skal eg ikki troysta fólk meir við hesum, men eg haldi eg skyldi tær svar upp-á tað, tú skrivar í tínum góða og sakliga brævið til mín í gjár. Tú sigur m.a. at áðrenn uppskot Javnaðarflokksins um sjálvstýrislóg varð orðað og almannakunningjort, var tað væl og virðiliga viðgjørt í flokk-inum, og at tingmanningin síðani hevur kjakast við flokkslimir og onnur áhugað um uppskotið.

Tað er óført. Tað er tann rætti mátin.

Men tá politikkur Javnaðarflokksins á hesum øki-um er so væl vendur og snarður, so skilji eg enn minni, at hann er so ósam-anhangandi, so fullur av mótsøgnum og so órealist-iskur, sum hann er.

Heldur flokkurin hinvegin at tykkara ætlan kann setast í verk, so mugu tit eisini greiða frá, hvussu tað kann gerast. Tað hevur eingin gjørt enn. Og tí ber illa til at koma til aðra niðurstøðu

enn, at tit lova veljararunum nakað, sum tit ikki kunnu geva teimum. Og at tykkara politikkur bara fer at gera okkara floktu og ótryggu ríkisrættarligu viðurskipti enn floktari og enn ótrygg-ari.

Og tað er ikki gott fyri nakað - heldur ikki stevnu-mið Javnaðarflokksins á øð-um økjum.

Stuðlið heldur

Hinvegin stuðla fyra flokkar nú eini ætlan, sum hevur til endamáls at skapa greiðar juridiskar linjur millum Fø-oyar og Danmark og tryggja, at Løttingið fær evsta vald yvir Føroyum.

Tá tað er hent, verða vit javnsett Danmark og øðrum londum. Og tástani kunnu vit samstarva við bæði Dan-mark og onnur lond sum lík-amenn og á øllum økjum.

Hví vil Javnaðarflokkur-in ikki verða við? Eg hevði skilt tað, um orsøkin varð, at hann var imóti endamá-lunum. Men tað er hann ikki.

Tað eru júst hesi mál, hann

sigur seg vilja náa. Eg hevði eisini skilt flokk-in, um hann hevði ein betri og meira realistiskan máta at náa hesum endamá-lum. Men tað hevur hann heldur ikki.

So einaferð enn: Javnað-arflokkurin skuldi arbeitt fyri sínum egnu málum og stuðlað sjálvstýrisætlanini, heldur enn at verið imóti henni.

Fyri tað fyrsta tí tað er skeiðt at siga seg umboða eina loysn, sum ikki kann fremjast.

Fyri tað annað tí tað á avgerandi hátt kann skaða okkara samráðingarskøðu tá vit skulu tingham um skift-istíðina, um Javnaðarflokk-urin ikki stuðlar. Og tað er álvarsamt. Tí fáa vit ikki eina góða avtalu, dettur alt á gólvið. Og dettur alt á gólvið, enda vit aftur í hesi somu flokjuni. Vil Javnað-arflokkurin taka ábyrgdina av tí?

Kongshúsið

Tú spyr meg eisini hvat eg

haldi um, at kongshúsið skal vera ein institútion í fullveldinum. Upp á ein máta haldi eg tað vera nakað tvælt. Men hinvegin - vit hava havt 600 ár felags við Danmark. Tað, tey hava borið við sær fer ongan veg, fyri tað um føroyingar gera av, at nú vilja vit ráða okk-um sjálvum.

Og kanska kann eitt fel-ags kongshús siggjast sum eitt tekin um, at Føroyar framhaldandi ynskja at hava gott og tætt samband við Danmark - bæði politiskt, mentunarliga og búskapar-liga. Men sum javnsett lond. Júst so, sum Javnaðarflokk-urin ynskjar tað.

Sjørður Skaale

Arngerð, Sólmundur og Angela í Smiðjuni

Frá 1. til 6. mai millum klokkan 16 og 19 sýna tey try, Arngerð, Sólmundur og Angela fram málningar í Smiðjuni í Lítuvík.

Hjúnini Sólmundur og Arngerð eru bæði lærarar. Arngerð hevur fingist nógv við at undirvísa í list - og hevur sjálv listaskúla.

Arngerð og dóttirin An-gela hava áður sýnt fram saman, men hesaferð verður høvi at síggja listina hjá all-ari familjuni í senn.

Sólmundur Joensen, Angela Petersen og Arngerð Jo-ensen, sum lata upp fram-sýning í Smiðjuni í Lítuvík í morgin klokkan 16⁰⁰

Mynd: Jens Kristian Vang

